

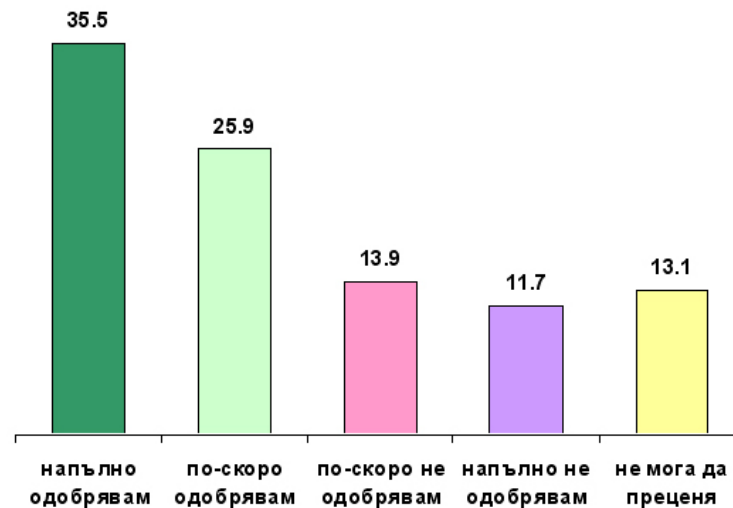
<<БРОЙ 03/08

Обществените нагласи

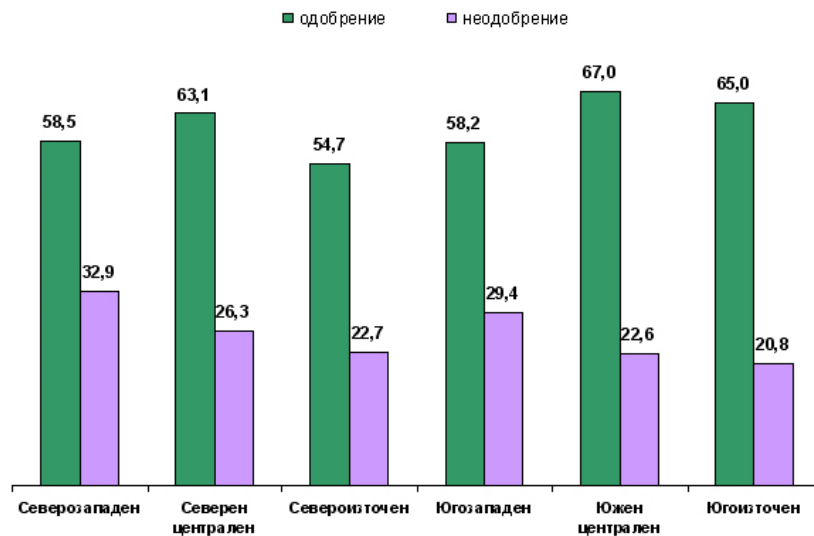
Правителствената политика за въвеждането на предмет "Религия" се приема изключително добре сред жените от Югоизточна и Централна Южна България, които са на възраст над 60 г., имат основно или по-ниско образование и изповядват Исляма. Въвеждането на предмета срещу известно неодобрение сред мъжете от Западна България, особено София, които са на възраст от 18 до 30 г., имат висше образование и са източно православни. Това сочат данни от проучване на Институт "Отворено общество" – София.

Алексей Пампоров**Драгомира Белчева**

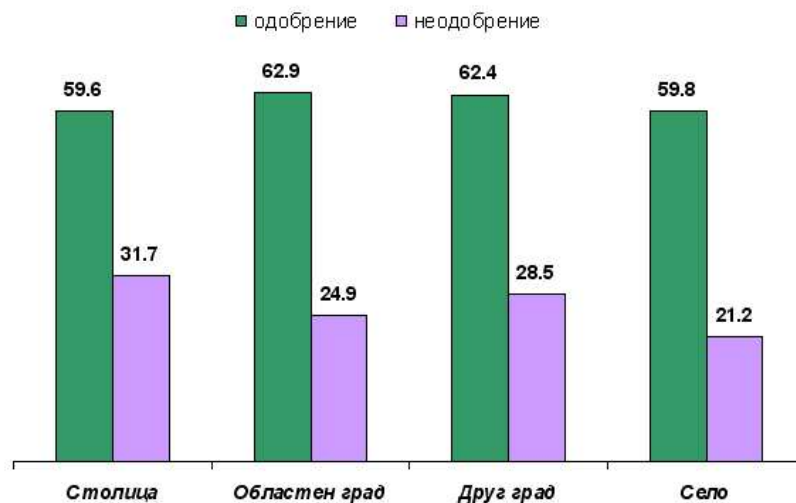
В периода 15-29 февруари 2008 г. Институт "Отворено общество" – София проведе национално представително проучване на общественото мнение сред 1182 лица по отношение на актуалните в момента правителствени политики. Въвеждането на предмет "Религия" в училищата се оказва една от значително одобряваните политики с общо 61,4% одобрение и 25,6% неодобрение.

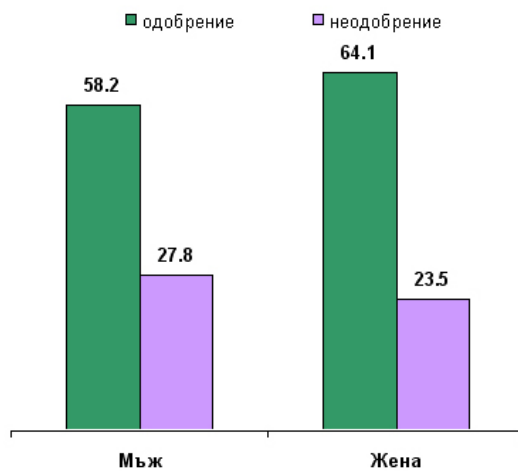
Въвеждането на предмет "Религия" обаче не се приема по един и същ начин в различните региони от страната (представени по-долу с районите за планиране). Тази политика се приема най-добре в Югоизточна и Централна Южна България, където среща съответно 65% и 67% одобрение. За разлика от тези два района, в Североизточна България, колебанието относно въвеждането на предмет "Религия" е значително по-високо, отколкото в другите райони на страната и 22,6% от анкетираните не могат да преценят дали го одобряват или не, а одобрението отчита най-ниска стойност – 54,7%. Най-високо е неодобрението в Западна България – съответно 32,9% в Северозападна и 29,4% в Югозападна България.

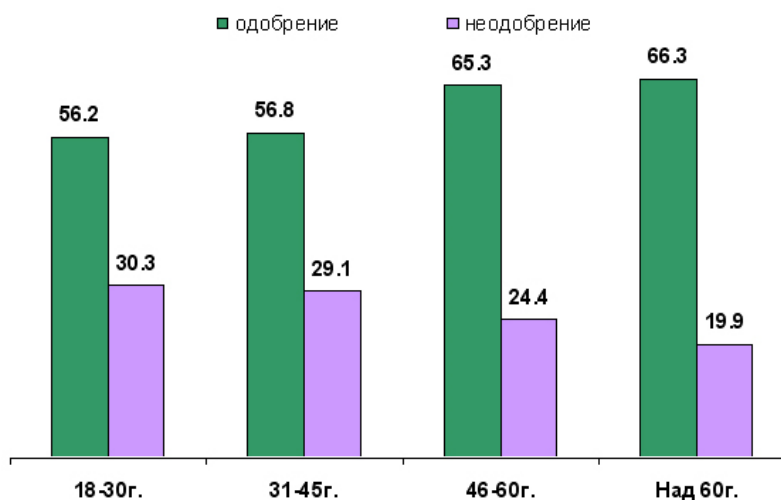
Освен в различните региони, макар и не толкова съществено, социалната нагласа се различава и в зависимост от вида на селището, в което живеят изследваните лица. Въвеждането на предмет "Религия" се възприема най-зле в столицата, където одобрението е 59,6%, а неодобрението 31,7%. Одобрението в селата е блезко да това в столицата – 59,8%, но неодобрението е само 21,2%, като е регистрирано висока степен на колебание – 19% от анкетираните лица в селата не могат да преценят дали одобряват подобна политика.

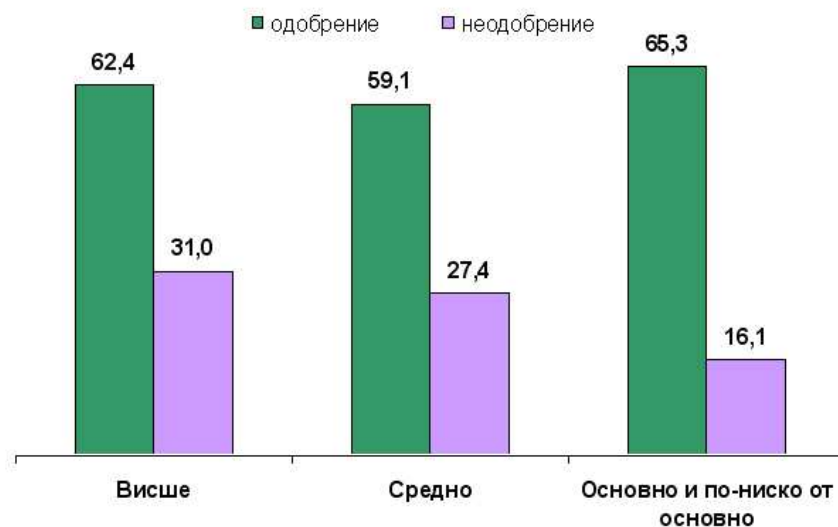
Разлики в одобрението или неодобрението на въвеждането на предмет "Религия" в училищата се наблюдават и в зависимост от основните социални характеристики на лицата. Жените са по-склонни от мъжете да приемат подобна политика. Одобрението при тях е 64,1%, а неодобрението 23,5%, докато при мъжете одобрението е 58,2%, а неодобрението 27,8%.

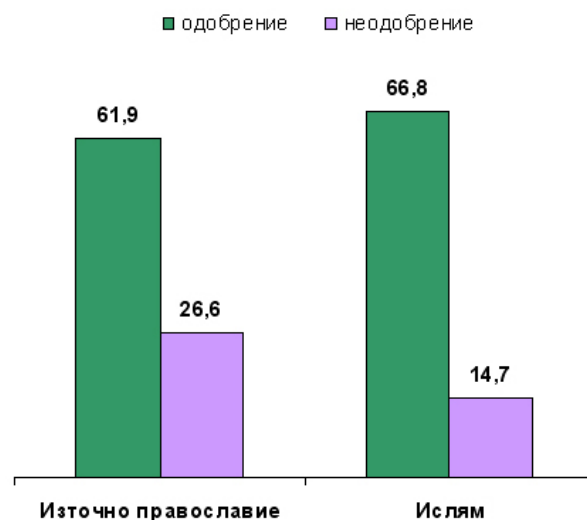
Възрастните, част от които някога са имали предмет "Вероучение" в много по-голяма степен от младите одобряват въвеждането на предмет "Религия". При лицата над 60 годишна възраст одобрението достига 66,3%, а неодобрението е само 19,9%. За разлика от тях лицата във възрастовата група 18-30 г. показват с 10% по ниско одобрение и съответно с 10% по-високо неодобрение към тази политика.

Неодобрението към въвеждането на предмет "Религия" се оказва в правопрпорционална зависимост от образованието на респондентите. Най-високо е неодобрението сред лицата с висше образование (в т.ч. и тези с полувисше) – 31%, най-малко е неодобрението сред лицата с основно и по-ниско образование – 16,1%. Нещо повече, одобрението към тази политика е най-високо в групата с най-ниско образование, но при нея и колебанието е най-високо като цели 18,6% не могат да преценят каква позиция да заемат.

Разбира се, когато става дума за въвеждането на предмет "Религия" в училищната система от изключително важно значение е религиозната идентичност на респондентите. За съжаление, протестантите и католиците са твърде малко в генералната съвкупност от изследвани лица, което прави техният относителен дял в извадката на изследването твърде малък - съответно 1,4% за протестантите и само 0,9% за католиците - за да могат да се правят заключения за позицията им. Съвкупностите от източно православни християни и мюсюлмани обаче са достатъчно големи и позволяват адекватно да се измерят разликите в техните нагласи. Заедно с нивото на образование и възрастовата група, религиозната идентичност изпъква като трети съществен фактор за одобрението или неодобрението на разглежданата политика. При последователите на исляма се откроява по-високо ниво на подкрепа, и много по-ниско ниво на отхвърляне на въвеждането на предмет "Религия" в училищната система спрямо източно православните. Важно е да се отбележи обаче, че при мюсюлманите се наблюдава и значително по-високо ниво на колебание. Онези от тях, които не могат да преценят дали одобряват или не подобна политика са 18,5%, докато при източно православните те са само 11,5%.

Ако трябва да се направи социален профил на онези, които одобряват и онези които не одобряват въвеждането на предмет "Религия" в училищата се открояват две ясни социални групи. Правителствената политика се приема изключително добре сред жените от Югоизточна и Централна Южна България, които са на възраст над 60 г., имат основно или по-ниско образование и изповядват Исляма. Известно неодобрение въвеждането на предмет "Религия" в училищата среща сред мъжете от Западна България, особено София, които са на възраст от 18 до 30 г., имат висше образование и са Източно православни. По отношение на "неодобрението" обаче този профил е само условен, защото дори във въпросните социални категории, които оформят втория профил "одобрението" на тази политика е приблизително два пъти по-високо от "неодобрението" и на практика варира в интервала 56,2% - 62,4%.

